

آزمون ۳ از ۱۳

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی سنجش یازدهم - تابستانه سوم (۱۳۹۹/۰۶/۲۸)

ادبیات و علوم انسانی (یازدهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می‌باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون‌های آزمایشی سنجش و بهره‌مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون‌ها، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می‌گردد. از شما عزیزان دعوت می‌شود، دیدگاه‌های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

کانال تلگرام آزمون‌های آزمایشی سنجش @sanjesheducationgroup

فارسی (۱)

۱. گزینه ۱ درست است.
الف و ب درست است. ج) خدنگ: درختی بسیار سخت، محکم و صاف که از چوب آن نیزه و تیر و زین اسب سازند.
د) شهناز: یکی از آهنگ‌های موسیقی ایرانی است.
۲. گزینه ۴ درست است.
نموده: نشان داده، ارائه کرده / فلق: سپیدی صبح / مستغنی: بی‌نیاز / رفیع: بلند، مرتفع
۳. گزینه ۲ درست است.
۱- فکر نادرست است. ۳- جوانمردی نادرست است. ۴- خوش‌برخورد نادرست است.
۴. گزینه ۱ درست است.
۲- املاي سیرت نادرست آمده است. ۳- املاي ستوه نادرست آمده است. ۴- املاي صواب نادرست آمده است.
۵. گزینه ۴ درست است.
املاي صدر و سینه نادرست آمده است و سایر واژه‌ها از نظر املاي درست هستند.
۶. گزینه ۳ درست است.
املاي جزر و مد - نسیان و فراموش - ازدحام کوچه - مخذول و نالان نادرست آمده است و املاي سه واژه دیگر درست است.
۷. گزینه ۱ درست است.
مائده‌های زمینی از آندره ژید، ارزیابی شتاب‌زده از جلال‌آل احمد، سیاست نامه از نظام‌الملک طوسی و سمفونی جنوب از نزار قبانی است.
۸. گزینه ۲ درست است.
کنایه: موشکافتن - سر از پا ندانستن / ایهام: سودا به دو معنای عشق و تجارت / تشبیه: بازار عشق / جناس ناهمسان در این بیت وجود ندارد.
۹. گزینه ۳ درست است.
مجاز: جهان در معنای مردم جهان آمده است. / دل کوه: تشخیص دارد.
۱- صدا را ندیدن به جای نشنیدن، حس‌آمیزی دارد. تشبیه ندارد.
۲- قطره اشکی جهان را ویران کند، اغراق دارد. ایهام ندارد.
۴- شور محبت از طوفان نوح بیشتر است نوعی تشبیه در این بیت وجود دارد که به آن تشبیه ترجیح گویند. حسن تعلیل ندارد.
۱۰. گزینه ۴ درست است.
جناس در (ج): فرشته‌ای - سرشته‌ای / مجاز در (ب): جام نوشیدن مجاز از شراب درون جام / تشبیه در (د): بلور اشک / کنایه در (الف): دامن‌کشان کنایه از تکبر
۱۱. گزینه ۳ درست است.
کنایه: سوخته‌دل - دم زدن، مجاز: دم، مجاز از سخن گفتن / تشبیه: آتش عشق، تشخیص: بلبل سوخته‌دل - دم زدن بلبل
۱۲. گزینه ۱ درست است.
در این بیت فعل «است» به قرینه معنوی حذف شده است و در سایر ابیات فعل به قرینه لفظی حذف شده است.
۱۳. گزینه ۲ درست است.
این بیت ۳ جمله است و جمله دوم به قرینه معنوی حذف شده است.
۱- در مصرع اول فعل اسنادی وجود ندارد. بنابراین «بتر» مسند نیست.
۳- درد نهاد جمله اول است و درد دلی در مصرع دوم مفعول است.
۴- نقش تبعی شامل بدل، تکرار و معطوف است که در این بیت هیچ کدام وجود ندارد.

۱۴. گزینه ۴ درست است.
در این بیت اجزای جمله به ترتیب در جای خود ذکر شده است، اما در سایر ابیات طبق فرمول «نهاد + مفعول + متمم + فعل» اجزاء جمله کنار هم نیامده است؛ بنابراین با شیوه بلاغی بیان شده‌اند و بیت چهارم به شیوه عادی بیان شده است.
۱۵. گزینه ۱ درست است.
۱- چون برای تو سرپنجه هست شیری مکن ۲- که خلق تو را پسندیده‌خوی خوانند: مفعول
۳- خرمن او را سوخته : مضاف‌الیه
۱۶. گزینه ۳ درست است.
در این بیت «آید» به معنای شدن و گردیدن است و فعل اسنادی محسوب می‌شود، اما در سایر ابیات به معنی آمدن است. بنابراین عبارت فعلیه است و اسنادی نیست.
۱۷. گزینه ۳ درست است.
سه جمله وابسته در این عبارت وجود دارد: ۱- وقتی ترس و ناراحتی من فرونشست ۲- و خاطر من تسکین یافت ۳- که معلم لباس هر روز را به تن ندارد.
۱۸. گزینه ۴ درست است.
ابیات (ب و ج) به مرگ دشمن و شادی پس از آن در میان دوستان اشاره دارد.
بیت الف: مفهوم کلی این بیت رضا و تسلیم در برابر دوست است.
بیت د: مفهوم کلی این بیت استفاده بهینه از عمر و به ملاقات یکدیگر شتافتن است.
۱۹. گزینه ۲ درست است.
در این داستان گردآفرید دختر دلیر ایرانی زمانی که دید در حال اسیر شدن است، چاره‌ای جز فریب و نیرنگ ندید.
۲۰. گزینه ۲ درست است.
این بیت به آماده‌سازی و به حساب رسیدن قبل از مرگ اشاره دارد.
۱- برای آخرت خود اعمال شایسته داشته باش.
۳- کسی که اعمال شایسته نداشته باشد در آخرت خجالت‌زده است.
۴- اگر در این جهان از گناهان خود بترسی و ترک گناه کنی، در آخرت ترسی نداری.
۲۱. گزینه ۴ درست است.
این به جایگاه عقل اشاره دارد؛ نه ناتوانی عقل. مفهوم سایر ابیات درست است.
۲۲. گزینه ۳ درست است.
در این بیت به نتیجه و عواقب ستم که نابودی حاکمیت ستمگر است، اشاره شده است.
۱- به مجازات ستمگر اشاره دارد.
۴- توصیه ظلم نکردن به دیگران است.
۲۳. گزینه ۳ درست است.
مفهوم سه بیت ۱ و ۲ و ۴ غمخواری و توجه به غم و درد دیگران است و بیت ۳ به ارتباط دوستانه اشاره دارد.
۲۴. گزینه ۲ درست است.
ب و ج: هر دو درباره سخن سنجیده و اندک گفتن است. / الف: در فواید خاموشی و سخن نگفتن است.
د: درباره ارزش گل است.
۲۵. گزینه ۱ درست است.
مرگ مانند آتشی است که پیر و جوان را می‌سوزاند و نابود می‌کند.
۱- مرگ، ترس ندارد. ۳- پیری و جوانی علت مرگ نیست.
۴- هنگام مرگ روح از بدن جدا می‌شود.

عربی، زبان قرآن (۱)

۲۶. گزینه ۲ درست است.
الشمس: خورشید، مستعرة: فروزان رد گزینه های ۱ و ۳ / در گزینه ۴ ساختار جمله بندی نیز کاملاً غلط می باشد.
۲۷. گزینه ۳ درست است.
۲۸. گزینه ۴ درست است.
انگار آنها دوستی گرم و صمیمی هستند رد گزینه ۱ / «زملائی» با توجه به این جمله «همکارانم» رد گزینه ۲ / «دو برادر» رد گزینه ۳ / ضمناً فعل های «عاشوا، تعاملوا و تناولوا» همگی ماضی هستند.
۲۹. گزینه ۱ درست است.
اجعلوا: قرار دهید رد گزینه ۲ / هم تیمی و گذرنامه رد گزینه ۳ و ۴
۳۰. گزینه ۳ درست است.
ادویه: داروها رد گزینه ۱ / يقوم: اقدام می کند، عمل می کند و می پردازد رد گزینه ۲ / وصفه: نسخه رد گزینه ۴
۳۱. گزینه ۱ درست است.
معادن (رد گزینه ۲) / یکی از سخت ترین (رد گزینه ۳) / منجم: معدن رد گزینه ۴
۳۲. گزینه ۲ درست است.
خاطرات سال های گذشته اش رد گزینه ۱ / مکان عمله: محل کارش رد گزینه ۳ / ذکر: یاد کرد رد گزینه ۴
۳۳. گزینه ۱ درست است.
۳۴. گزینه ۳ درست است.
- در گزینه ۲ جایگاه رفیع / در گزینه ۱ باران ، نگاه کنید و در گزینه ۴ چشمه غلط می باشند.
۳۵. گزینه ۲ درست است.
گزینه ۱ «كأول» / گزینه ۳ «دول» و در گزینه ۴ «انتفعت» غلط می باشند.
۳۶. گزینه ۴ درست است.
۳۷. گزینه ۲ درست است.
با توجه به اینکه در متن ذکر شده خورشید به پیشواز ماه رفت زمان حرکت مساء به معنای شب یا بعدازظهر بوده است.
۳۸. گزینه ۴ درست است.
در متن تنها ذکر شده است دربها بسته شدند و ذکر نشده چه کسی آنها را بسته است.
۳۹. گزینه ۱ درست است.
در گزینه ۲ یدهبون از میان می روند، در گزینه ۳ خلبان راننده قطار هستند و در گزینه ۴ ویروس کوید ۱۹ مسافر قطار بود غلط می باشند.
۴۰. گزینه ۳ درست است.
۴۱. گزینه ۱ درست است.
رد گزینه ۳ «علی وزن افتعل» / گزینه ۲ «لاحرف له زائد» و رد گزینه ۴ «اصله من ثلاثة حروف»
۴۲. گزینه ۲ درست است.
رد گزینه ۳ و ۴ اسم فاعل / رد گزینه ۱ «مضاف الیه»
۴۳. گزینه ۳ درست است.
«أُسْرِجِعَت» درست است.
۴۴. گزینه ۴ درست است.
رد گزینه ۳ و ۱ «عصفت. عصفت» / در گزینه ۲ «الدلیل» دلیل فاعل و مرفوع
۴۵. گزینه ۳ درست است.
غال #رخیص

۴۶. گزینه ۲ درست است.

گزینه مبتسمون جمع مذکر سالم و خبر برای هم است.

۴۷. گزینه ۳ درست است.

«نُقُشْ» فعل مجهول و فاعلش محذوف است. نکته ← انکسر: شکسته شد فعل مجهول نیست.

۴۸. گزینه ۱ درست است.

اسم مبالغه زیادی صفت یا انجام دادن کار (شغل) دلالت می کند. خباز: نانوا

۴۹. گزینه ۴ درست است.

جمع گزینه ۲ شجرات، جمع گزینه ۳ طائرات و جمع گزینه ۱ ضیوف می باشد.

۵۰. گزینه ۱ درست است.

در گزینه ۱ «ما» به معنای آنچه و در نقش مفعول می باشد.

دین و زندگی (۱)

۵۱. گزینه ۲ درست است.

البته میان هدف انسان و موجوداتی هم چون حیوانات و گیاهان تفاوت هایی وجود دارد، تفاوت هایی که به ویژگی های خاص انسان و تمایز او از سایر موجودات باز می گردد.

۱- انسان خود باید هدف از خلقت خود را بشناسد و آن را انتخاب کند و به سوی آن گام بردارد در حالی که گیاهان به صورت طبیعی و حیوانات به صورت غریزی به سوی هدف خود حرکت می کنند. (صفحه ۵)

۵۲. گزینه ۳ درست است.

البته نزدیکی و تقرب به خداوند، نزدیکی مکانی و ظاهری نیست. چه بسا دو نفر در یک مکان در کنار هم باشند ولی هیچ نزدیکی به هم احساس نکنند. نزدیکی خدا یک نزدیکی حقیقی است. (قسمت اول پرسش صفحه ۱۱)

آیه ۲۰۰ از سوره بقره:

بعضی می گویند پروردگارا به ما در دنیا نیکی عطا کن ولی در آخرت هیچ بهره ای ندارند. (قسمت دوم صفحه ۷ بخش تدبر)

۵۳. گزینه ۴ درست است.

به ترتیب به ۶ موضوع به عنوان سرمایه های انسان در مسیر تقرب به خدا یاد شده است:

- ۱- نیروی شناخت و اندیشه ۲- اراده و اختیار ۳- آشنایی و گرایش درونی (فطری) به خدا
- ۴- آشنایی و گرایش درونی به خوبی ها و نفرت از بدی ها ۵- نفس سرزنش گر
- ۶- پیامبران، پیشوایان و کتاب های آسمانی (صفحات ۱۹ تا ۲۱)

۵۴. گزینه ۱ درست است.

آیه ۵۸ سوره مائده:

آن ها هنگامی که مردم را به نماز فرا می خوانید، آن را به مسخره و بازی می گیرند، این به خاطر آن است آن ها گروهی هستند که تعقل نمی کنند. (صفحه ۱۹ بخش تدبر)

۵۵. گزینه ۲ درست است.

بخش اول از پرسش، از مفهوم جملات زیر گرفته شده:

انسان در این قبیل خواب ها که به آن رویای صادق می گویند، از ظرف زمان و مکان خود خارج و به زمانی در گذشته و آینده می رود در حالی که جسم او در رختخواب است و چشم و گوش او چیزی نمی شنود و نمی بیند. نتیجه آن که ما غیر از بُعد جسمانی، بُعد دیگری داریم که در فرهنگ دینی از آن به روح تعبیر می کنند.

بخش دوم و سوم: همین بُعد است که به ما توانایی انتخاب و تصمیم گیری می دهد. (صفحه ۳۳)

۵۶. گزینه ۳ درست است.

با استناد به آیه ۶۴ سوره عنکبوت «این زندگی دنیا جز سرگرمی و بازی نیست و سرای آخرت زندگی حقیقی است اگر

می‌دانستند.» کلمات لهو و لعب که در آیه آمده است، به زندگی دنیا و «الْحَيَاة» که به زندگی آخرت اشاره دارد مورد سوال قرار گرفته است. در بخش دوم پرسش از محتوای آیه ۶۹ سوره مائده، شور و نشاط و انگیزه فعالیت و کار مطرح شده است. (درس چهارم صفحه ۴۰)

۵۷. گزینه ۱ درست است.

از پیامدهای مهم این نگرش برای انسانی که بی‌نهایت طلب است و میل به جاودانگی دارد، این است که می‌کوشد راه فراموش کردن و غفلت از مرگ را پیش بگیرد و خود را به هر کاری سرگرم سازد تا آینده تلخی را که در انتظار دارد، فراموش کند. روشن است این شیوه عاقبتی جز فرو رفتن در گرداب آلودگی‌ها نخواهد داشت. البته این آثار و پیامدها گریبان کسانی را که معاد را قبول دارند اما این قبول داشتن به ایمان و باور قلبی تبدیل نشده است، را می‌گیرد. (صفحه ۴۳ آثار انکار معاد)

۵۸. گزینه ۴ درست است.

دلایل ضرورت معاد در صفحه ۵۴ و ۵۵ ذکر شده است:

۱- معاد لازمه حکمت الهی ۲- معاد لازمه عدل الهی

دانش‌آموزان ممکن است در تشخیص تفاوت ضرورت با امکان دچار اشتباه شوند. بنابراین پاسخ‌های دیگر به موضوع امکان معاد اشاره دارد.

۵۹. گزینه ۱ درست است.

براساس آیات و روایات برخی از نشانه‌های شعور و آگاهی انسان در عالم برزخ عبارت است از:

۱- گفتگوی فرشتگان با انسان

۲- سخن گفتن پیامبر (ص) با کشته شدگان جنگ بدر (صفحه ۶۳ ویژگی‌های عالم برزخ)

۶۰. گزینه ۲ درست است.

همان‌گونه که قرآن کریم می‌فرماید: دامنه برخی از اعمال محدود به دوران زندگی انسان است و با مرگ، پرونده، اعمال بسته می‌شود. (آثار ما تقدّم) اعمالی مانند نماز و روزه

در طراحی پرسش به‌جای نماز و روزه، حج و نماز شب جایگزین شده است. (صفحه ۶۴)

۶۱. گزینه ۴ درست است.

در صفحه ۷۳، نشانه‌های مرحله اول قیامت بیان شده است:

پاسخ درست، ۱- مرگ اهل زمین و آسمان‌ها: همه اهل آسمان‌ها و زمین به‌جز آن‌ها که خداوند خواسته است می‌میرند....

۲- تغییر در ساختار زمین و آسمان‌ها: تحولی عظیم در آسمان‌ها و زمین رخ داده .. زمین به شدت به لرزه در می‌آید.

گزینه‌های ۱ و ۲ مربوط به مرحله دوم می‌باشد.

گزینه ۳ دارای نکته ظریف و انحرافی است و آن این‌که همه موجودات بدون استثناء نمی‌میرند چون در متن کتاب براساس آیه ۶۸ سوره زمر که در پاورقی هم ترخیص داده شده، عده‌ای (ائمه اطهار (ع)) نمی‌میرند.

۶۲. گزینه ۳ درست است.

بدکاران از مشاهده گواهی اعضای خویش به شگفت می‌آیند و خطاب به اعضای بدن خود با لحنی سرزنش‌آمیز می‌گویند: چرا علیه ما شهادت می‌دهید؟ اعضای بدن آن‌ها می‌گویند: ما را خدا به سخن آورد که هر چیزی را به سخن می‌آورد. (صفحه ۷۵)

۶۳. گزینه ۲ درست است.

بهشت برای آنان سرای سلامتی (دارالسلام) است. یعنی هیچ نقصانی، غصه‌ای، ترس، بیماری، جهلی، مرگ و هلاکتی و خلاصه هیچ ناراحتی و رنجی در آنجا نیست. (صفحه ۸۳)

۶۴. گزینه ۳ درست است.

در صفحه ۸۶، جایگاه دوزخیان و ویژگی آن‌ها بیان شده است. گزینه صحیح از این پاراگراف اخذ شده است. در این حال ناله حسرت دوزخیان بلند می‌شود و می‌گویند ای کاش خدا را فرمان می‌بردیم و پیامبر او را اطاعت می‌کردیم ای کاش فلان شخص را به‌عنوان دوست خود انتخاب نمی‌کردیم. او ما را از یاد خدا بازداشت. دریغ بر ما به‌خاطر آن کوتاهی‌هایی که در دنیا کردیم.

۶۵. گزینه ۱ درست است.

امام علی علیه السلام می فرماید: گذشت ایام آفاتی دارد و موجب از هم گسیختگی تصمیم ها و کارها می شود. (صفحه ۹۹)

۶۶. گزینه ۴ درست است.

ممکن است این سوال پیش آید که پیامبر یک انسان معصوم است. چگونه می توان او را اسوه قرار داد و مثل او عمل کرد؟ پاسخ این است که ما او را اسوه کامل خود قرار می دهیم چون می دانیم که هر کاری که انجام داده درست بوده و مطابق دستور خداوند بوده است اما اسوه قرار دادن ایشان به این معنا نیست که عین او باشیم و در همان حد عمل کنیم بلکه بدین معناست که در حد توان از ایشان پیروی کنیم و خود را به راه و روش ایشان نزدیک کنیم. (صفحه ۱۰۲)

۶۷. گزینه ۳ درست است.

توکل بر خدا به معنای اعتماد به خداوند است، یعنی انجام وظیفه خود در هر کار و سپردن نتیجه و محصول آن به خداوند.

۶۸. گزینه ۴ درست است. (صفحه ۱۰۹)

روزی پیامبر (ص) به مردمی برخوردند که اهل کار و فعالیت نبودند. به آنان فرمود: شما چگونه مردمی هستید. گفتند: ما توکل کنندگان بر خدا هستیم. ایشان فرمودند: نه بلکه شما سربار دیگران هستید. (صفحه ۱۱۱)

۶۹. گزینه ۲ درست است.

.... وقتی تشویق ها تمام شد، گفتم: عزیزان این کلام من نبود. بلکه از شخصی به نام امام علی (ع) است ایشان می فرمایند: ارزش هر انسانی به اندازه چیزی است که دوست دارد. (صفحه ۱۱۷)

۷۰. گزینه ۱ درست است.

عوامل افزایش دهنده محبت الهی ۱۲۱ موارد ذیل می باشد:

۱- پیروی از خداوند ۲- دوستی با دوستان خدا ۳- بیزاری از دشمنان خدا (صفحه ۱۲۰ و ۱۲۱)

۷۱. گزینه ۲ درست است.

آیه ۹۱ و ۹۰ سوره مائده

ای مردمی که ایمان آوردید باید راستی شراب و قمار و بت پرستی و تیرک های بخت آزمایی پلید و از کارهای شیطان است. پس از آن ها دوری کنید تا رستگار شوید. شیطان می خواهد با شراب و قمار بین شما دشمنی و کینه ایجاد کند و شما را از یاد خدا دور سازد و از نماز باز دارد. (صفحه ۱۳۳)

۷۲. گزینه ۳ درست است.

برخی از نجاسات عبارتند از:

۲ و ۳- ادرار و مدفوع انسان و حیوان های حرام گوشتی که خون جهنده دارند.

۴- مردار انسان و حیوانی که خون جهنده دارد.

۵ و ۶- سگ و خوک زنده و مرده آن ها نجس است.

۷۳. گزینه ۱ درست است.

روزی یکی از مدعیان زهد و پرهیز از دنیا، امام صادق (ع) را دید که لباسی زیبا پوشیده است.

وی به امام (ع) گفت: جدّ شما این گونه لباس نمی پوشیدند.

امام فرمودند: در آن زمان مردم در سختی بودند اما امروز ما در شرایط بهتری هستیم و عموم مردم توانایی پوشیدن چنین لباسی را دارند. (صفحه ۱۴۳)

۷۴. گزینه ۳ درست است.

یکی از نیازهای انسان، نیاز به مقبولیت در جمع خانواده، همسالان و جامعه است ما دوست داریم دیگران ما را فرد مفید و شایسته ای بدانند و تحسین کنند. این نیاز در دوره جوانی و نوجوانی نمود بیشتری دارد و سبب می شود که نوجوان و جوان بیشتر به خود پردازد و توانایی ها و استعداد های خود را کشف کند و معرض دید دیگران قرار دهد. (صفحه ۱۴۴)

۷۵. گزینه ۴ درست است.

ادیان الهی که در اصل و حقیقت یک دین هستند، همواره بر پوشش تأکید کرده اند و آن را لازمه دینداری شمرده اند. مطابق آیین یهود، زنان هنگام حضور در اجتماعات موی خود را می پوشانند و حجاب پایبند بودند. در آیین مسیحیت نیز پوشش اهمیت زیادی داشته است. (صفحه ۱۵۵ و ۱۵۶)

فرهنگ و معارف اقلیت‌های دینی

۵۱. گزینه ۲ درست است.

هر مکتبی دارای دو جزء اساسی است. جهان‌بینی و ایدئولوژی. جهان‌بینی هر مکتب نشان‌دهنده شناختی است که آن مکتب از جهان هستی دارد و ایدئولوژی هر مکتب بیانگر هدف و راه و روش عملی است که مکتب به پیروان خود پیشنهاد می‌دهد. (صفحه ۵)

۵۲. گزینه ۳ درست است.

اما این که چه هدفی را باید بر خود برگزیند، و از چه راهی باید رفت؟، چه کارهایی را باید انجام دهد و چه کارهایی را نباید انجام داد؟، چه چیزی خوب است، چه چیزی بد؟، چه چیزی خیر است و چه چیزی شر؟ پاسخ‌هایی که در برابر این سؤالات داده می‌شود بازتابی از چگونگی ایدئولوژی ماست. (صفحه ۴)

۵۳. گزینه ۴ درست است.

این پرسش برگرفته از محتوای کل صفحه هفتم می‌باشد. (پاراگراف اول) اساسی‌ترین پایه‌ای که هر جهان‌بینی بر آن استوار است، عبارت است از: اعتقاد یا بی‌اعتقادی نسبت به خدا (پاراگراف آخر) پس قبل از هر مسئله دیگر باید نظر هر جهان‌بینی در برابر این مسئله به صورت منطقی و به طریقی واقع‌بینانه مورد بررسی و ارزیابی قرار گیرد. (پاراگراف دوم) بینش مبتنی بر ایمان به خدا، علاوه بر این که جهان آفرینش را خود اکتفا شناسد، آن را دارای حساب و کتاب و شعور و تدبیر نیز می‌داند و معتقد است هیچ چیز در آن خارج از حکمت و تدبیر نیست. این چنین برداشتی از انسان و جهان هستی آدمی را از چنگال احساس پوچی و بیهودگی می‌رهاند. (صفحه ۷)

۵۴. گزینه ۱ درست است.

به این ترتیب می‌توان دریافت که بینش مذهبی بر اساس اصل اساسی توحید، نبوت و معاد استوار است و در این میان، اصل توحید اساس و شالوده اصول دیگر را تشکیل می‌دهد. (صفحه ۹)

۵۵. گزینه ۲ درست است.

بین «نیست» و «نمی‌دانم» مرزی وجود دارد که آن دو را از هم جدا می‌کند و نباید این مرز را نادیده گرفت و آن دو را به هم آویخت. همین آمیختگی مرز «نمی‌دانم» و «نیست» منشأ انحرافات بزرگ فکری در بسیاری از مکتب‌ها گردیده است. (صفحه ۱۵)

۵۶. گزینه ۳ درست است.

از راه‌های زیر می‌توان به وجود خداوند پی برد:

۱- مطالعه در طبیعت و نظم موجود در آن، ۲- راه دل یا فطرت، ۳- شناخت عقلی، ۴- راه وحی و اعجاز (صفحه ۱۶)

۵۷. گزینه ۱ درست است.

تعریف منظم گرد آمدن اجزای متفاوت در یک مجموعه است، به طوری که همکاری و هماهنگی آن‌ها هدفی واقعی را تأمین کند. (صفحه ۲۰)

در این تعریف سه عنصر اساسی وجود دارد: مجموعه بودن و به عبارت دیگر وجود اجزاء هماهنگی و همکاری بین اجزاء و تأمین هدف واقعی نمودن. بنابراین اهداف ارزشی، قراردادی و اعتباری و خوب و مفید بودن هدف برای انسان در تعریف نظم دخالتی ندارند.

لازم به ذکر است در صفحه ۳۸ کتاب عناصر تشکیل‌دهنده یک دستگاه منظم توضیح داده شده است و این‌جا سخن از «نظم» است. (صفحه ۱۹ و ۲۰)

۵۸. گزینه ۴ درست است.

پیش‌بینی‌های خاصی که به منظوره‌های پیشرفته‌تر و هدف‌های عمیق‌تر و همراه با آینده‌نگری دقیق انجام می‌گیرد، در پدیده نظم قابل ملاحظه است. قرار دادن دریچه اطمینان بر روی دستگاه‌های بخار ... و احساس درد و ناراحتی هنگام بروز بیماری به عنوان زنگ خطر همه از این نوع هستند. (صفحه ۲۲)

۵۹. گزینه ۱ درست است.

اولین سلول عصبی هنگام آرامش و نبود خطر علامتی مخابره نمی‌کند. اگر خفاش به فاصله ۳۰ متری به پروانه نزدیک شود این سلول علائم را مخابره می‌کند.

هنگامی که خفاش به ۶ متری پروانه برسد، دومین سلول عصبی که تا آن موقع آرام بوده شروع به کار می‌کند. صفحه ۳۰ سومین سلول حساس گوش پروانه علائمی را مخابره می‌کند که تا کنون دانشمندان معنی آن را نفهمیده‌اند. (صفحه ۲۸، ۲۹ و ۳۰)

۶۰. گزینه ۲ درست است.

صفحه ۳: یکی از انواع خفاش‌ها، خفاش اسبی نام دارد. این حیوان به کمک گیرنده‌های مافوق صوت خود هنگام شب بیش از آن‌چه انسان در روز می‌بیند درک می‌کند.

صفحه ۳: خفاش نعل اسبی دستگاه خارق‌العاده‌ای دارد که می‌تواند این جهت‌یابی را کامل کند. در اطراف سوراخ‌های بینی او یک فرورفتگی وجود دارد که به‌صورت نعل اسب است و امواج صوتی را گرفته و به‌سوی هدف معینی ارسال می‌کند.

۶۱. گزینه ۴ درست است.

اگر نظم موجود در یک سلول یا برگ و یا درخت به دقت مورد بررسی و توجه قرار گیرد، معلوم خواهد شد که علم و قدرت و حکمتی که در ساختمان یک درخت به‌کار رفته، هرگز قابل مقایسه با شعوری که نظم موجود در یک کامپیوتر را ایجاد نموده است، نیست. نظم موجود در ساختمان موجودات طبیعی بسیار عمیق‌تر و پیچیده‌تر از نظمی است که انسان در مصنوعات خویش می‌تواند ایجاد کند. (صفحه ۳۹)

۶۲. گزینه ۳ درست است.

گزینه‌های نادرست از اطلاعات موجود در درس قبلی درباره خفاش نعل اسبی و توانایی‌های آن طراحی شده است. اما مورد ۳ نیز نادرست بودن آن را در پاراگراف اول صفحه ۴۱ بیان شده است. برای خفاش درک صدایی که از خفاش صادر می‌شود، امکان ندارد. نهایتاً پاسخ این سؤال در مطالب درس همراه با ابهام و رازآلود باقی می‌ماند. (صفحه ۴۱)

۶۳. گزینه ۲ درست است.

نیوتن دستگاه منظومه شمسی را با استفاده از گلوله‌های کوچک و بزرگی ساخته و آن‌ها را طوری با طناب و تسمه بسته بود که همگی با نظم و حرکتی شبیه حرکت سیارات این منظومه حرکت می‌کرد. (صفحه ۴۲)

۶۴. گزینه ۳ درست است.

این نظریه با پیدایش فرضیه داروین چند صبحی در کشورهای اروپایی قوت گرفت اما دستاوردهای علمی در قرن حاضر نقاط ضعف آن را آشکار ساخت و برخلاف انتظار پیروان آن اشکالات فراوان موجود در آن برملا گردید. این نظریه هرگز جز مسلمات علمی نمی‌باشد. (صفحه ۴۳ و ۴۴)

۶۵. گزینه ۱ درست است.

تعریف فطرت در درون خود عنصر غیر اکتسابی و خدادادی بودن را در بر دارد، به ویژگی‌هایی که خود انسان آن را به‌دست نیاورده اشاره دارد. این امور برخی به امور مانند خداجویی، گرایش‌ها باز می‌گردد و برخی نیز از امور هست که همواره با حقیقت انسانیّت همراه است. مانند حس زیبایی، حس نیکی و... حس نیکی انسان را به‌سوی خیر و خوبی سوق می‌دهد و حس زیبایی منشأ پیدایش هنر است.

۶۶. گزینه ۴ درست است.

این پرسش دارای دو پاسخ درست است که از محتوای صفحه ۵۲ به‌دست می‌آید. در میان نیازهای بشری پاره‌ای از نیازها به چشم می‌خورد که هیچ چیز نتوانسته جای آن‌ها را بگیرد. علاقه به تشکیل خانواده از این قبیل است. همین‌طور وقتی به زمان‌های بسیار دور تاریخ می‌نگریم مشاهده می‌کنیم زندگی انسان همراه با آثار هنری و زیبایی‌آفرینی بوده است. یکی از پدیده‌ها که همواره در طول تاریخ بشری وجود داشته، دین و پرستش است. (صفحه ۵۰)

۶۷. گزینه ۳ درست است.

مطالعه در جهان خلقت، این حقیقت را به خوبی نمایان می‌سازد که خداوند جهان‌آفرین صفات والای فراوانی دارد. این صفات والا را در آن جهت که ما به خداوند نسبت می‌دهیم و برای او اثبات می‌کنیم «صفات ثبوتیه» می‌نامند و از آن جهت که نشان‌دهنده کمال خداوند است «صفات کمالیه» می‌گویند. (صفحه ۵۸ پاراگراف آخر)

۶۸. گزینه ۴ درست است.

یکی از بزرگترین فیزیکدانان قرن حاضر می‌گوید:
در برابر طبیعت کاوش‌ناپذیر که مدام نو به نو می‌شود. آدمی هر اندازه در راه معرفت پیشرفته باشد، همچنان به کودکی می‌ماند که پیوسته باید آماده شگفتی‌های حیرت‌زای تازه‌ای باشد. (ماکس بلانک) (صفحه ۵۸ انتهای پاراگراف سوم)

۶۹. گزینه ۲ درست است.

برخورداری از پاکی قلب، نه تنها سعادت انسان در جهان آخرت تأمین می‌کند بلکه در زندگانی دنیوی نیز سبب می‌شود از حیات خود لذت برده و عنصر مفیدی برای جامعه باشد. پاکی دل سبب می‌شود انسان طعم شیرین معنویات و کمالات را بچشد. (صفحه ۷۰ بخش ارزش دوران نوجوانی)

۷۰. گزینه ۱ درست است.

نظام‌های غیر الهی و استعماری همواره سعی می‌کنند انسان را از فطرت اصیل خود دور ساخته و سرگرم امور پست و بی‌ارزش سازند تا بتوانند او را در خدمت خود درآورند. یکی از شیوه‌هایی که نظام‌های استعماری همواره مورد استفاده قرار می‌دهند ترویج بی‌بند و باری و شهوترانی در بین مردم به‌خصوص نسل جوان است. (صفحه ۷۱ پاراگراف آخر)

۷۱. گزینه ۲ درست است.

آیا می‌دانید انسان چگونه حیات خود را حفظ می‌کند و از چه راهی امور مفید را به‌سوی خود جلب می‌کند و امور مضر را دفع می‌کند؟ این هدف مهم از طریق امیال غریزی صورت می‌پذیرد. لذا اگر بگوییم که عصاره و چکیده با هدف نهایی امیال غریزی در انسان چیزی جز خودخواهی نیست، سخن نادرست نگفته‌ایم. (صفحه ۷۶)

۷۲. گزینه ۳ درست است.

دانشمندان علم اخلاق عقیده دارند که صفت خودخواهی تنها یک صفت در کنار صفات بد دیگر نیست بلکه سرچشمه تمام صفات ناپسند اخلاقی از قبیل حسد، کینه و... است. هر جا از خودخواهی به‌عنوان صفت مذموم یاد می‌شود، منظور خودخواهی غریزی نیست بلکه مرحله‌ای از خودخواهی است که از حد ضروری و متعادل خود تجاوز کرده است. (صفحه ۷۷)

۷۳. گزینه ۱ درست است.

آنگاه که میدان دید انسان از دایره تنگ ظواهر فراتر رفت و متوجه مبدأ هستی شد در این‌صورت او پایگاه مهمی برای خارج شدن از حوزه جاذبه به خود به‌دست آورده است. در این حالت می‌تواند دل از خود کنده و خداپرستی را به جای خودپرستی برگزیند. خودخواهی میل و غریزه‌ای است که سراسر وجود انسان را در بر گرفته و طبیعی است، با این میل نیرومند جز در سایه نیروی عظیم‌تری نمی‌توان مقابل کرد. این قدرت عظیم روحی و معنوی جز ایمان به خدا و آخرت نمی‌تواند باشد. (صفحه ۸۴ بخش اول)

۷۴. گزینه ۳ درست است.

هر گاه ما بر خلاف میل و هوس خود عمل می‌کنیم همین مخالفت با خواسته‌های نفسانی اراده ما را تقویت می‌کند و ما را در پیروزی بر خود یاری می‌کند و چون یک خداشناس واقعی در سراسر زندگی خود مطیع اوامر خداوندی است، لذا هر بار که تسلیم دستور خدا می‌شود بر قدرت و اراده‌اش افزوده می‌شود. (صفحه ۸۵)

۷۵. گزینه ۴ درست است.

آن‌چه باید به آن توجه داشت این است که توصیه تعالیم دینی به تحصیل فضایل تنها یک نصیحت بدون پشتوانه نیست بلکه دین آسمانی نخست ایمان به مبدأ و معاد را در دل‌های پیروان خود تثبیت می‌کند و سپس براساس دین پشتوانه و زمینه را برای تحصیل کمالات اخلاقی فراهم می‌آورد. (صفحه ۸۷ پاراگراف دوم)

انگلیسی (۱)

۷۶. گزینه ۳ درست است.

بعد از کلمه ربطی **While** معمولاً زمان گذشته استمراری به کار می‌رود.

زمان گذشته استمراری + **While** + زمان گذشته ساده

نکته دیگر برای اسم **knife** است که کلمه **knife** یک اسم بی‌قاعده می‌باشد و اسم جمع آن **knives** به معنی (چاقو) می‌باشد.

۷۷. گزینه ۲ درست است.

اسم **place** یک اسم نامعین است و نیاز به حرف تعریف **a** دارد و حرف تعریف **the** برای اسمی که برای شنونده مشخص و معین یا شناخته شده باشد، به کار می‌رود. نکته‌ای دیگر در خصوص ترتیب صفت قبل از اسم که به قرار زیر می‌باشد:

اسم + جنس + ملیت + رنگ + سن + صفت اندازه + صفت کیفیت + صفت کمیت + حرف تعریف

a / an + some/many + nice/beautiful + big + new + red + Iranian + golden + car

نکته دیگر در جمله کلمه **easily** است که یک قید حالت می‌باشد و معمولاً بعد از مفعول یا بعد از فعل اصلی به کار می‌رود.

۷۸. گزینه ۱ درست است.

در این سؤال یا ساختار، در ارتباط با ساختار جمله است و ترتیب کلمات در جمله به قرار زیر می‌باشد:

قید زمان + قید مکان + قید حالت + مفعول + فعل اصلی + قید تکرار + فعل کمکی + فاعل

۷۹. گزینه ۴ درست است.

همان‌طوری که می‌دانیم صفات یا قید دو یا چند سیلابی در صفات و قیده‌های تفضیلی برای مقایسه دو اسم به کار می‌رود.

More + { صفت / قید } **+ than**
more expensive than...

۸۰. گزینه ۱ درست است.

فکر می‌کنم در خیابانی که زندگی می‌کنید، این روزها اصلاً خیلی امن نیست. دیروز سه پسر جوان به پدربزرگم حمله کردند و تمام پولش را دزدیدند.

(۲) تمیز / حمل کردن

(۱) امن / حمله کردن

(۴) سالم حمله کردن

(۳) عالی، شگفت‌انگیز / جمع‌آوری کردن

۸۱. گزینه ۳ درست است.

به واسطهٔ مرگ مغزی پدرش، خانواده‌اش تصمیم گرفتند اعضای بدن او را به بیمارانی از آن‌ها نیاز دارند، اهدا کنند.

(۱) نجات دادن، ذخیره کردن (۲) جمع‌آوری کردن (۳) اهدا کردن (۴) محافظت کردن

۸۲. گزینه ۴ درست است.

استفاده زیاد از درختان جنگل‌های استان گلستان، حیات وحش منطقه را به خطر می‌اندازد و مردم باید برای محافظت از حیواناتی که در آن‌جا زندگی می‌کنند، تلاش کنند.

(۲) افزایش دادن / نجات دادن

(۱) دنبال یا پیروی کردن / محافظت کردن

(۴) به خطر انداختن / محافظت کردن

(۳) محافظت کردن / به خطر انداختن

۸۳. گزینه ۲ درست است.

نزدیک آن شهر یک کارخانه شیمیایی وجود دارد که به مدت سال‌های زیادی مواد پسماند خودش را وارد آن رودخانه می‌نماید و متأسفانه دولت در خصوص آن هیچ کاری را انجام نداده است.

(۲) ارسال کردن، فرستادن، پمپ کردن

(۱) دفاع کردن

(۴) معرفی کردن

(۳) بستگی داشتن

۸۴. گزینه ۳ درست است.

بعد از هشت سال مبارزه در مقابل سرطان مغزی‌اش، عمو یا دایی‌اش نتوانست خیلی زیاد عمر کند و خیلی زود مرحوم شد (فوت کرد). او هفتاد و پنج سال سن داشت.

- (۱) منقرض شدن (نسل حیوانات و گیاهان...)
(۲) ترک کردن، رها کردن
(۳) فوت کردن (شدن)، مرحوم شدن
(۴) مواظبت کردن

۸۵. گزینه ۱ درست است.

در ابتدا فکر می‌کردم که قادر نخواهم بود که خیلی زود به جلسه برسم، اما خوشبختانه توانستم به‌موقع به آن‌جا برسم.

- (۱) خوشبختانه
(۲) به‌طور قوی
(۳) به‌طور ناگهانی
(۴) حقیقتاً، در واقع

۸۶. گزینه ۴ درست است.

هزاران زائر هر سال برای مراسم‌ها و دلایل مذهبی به شهر مشهد سفر می‌کنند. این در واقع یکی از حرکت‌های اجتماعی است که به بهبودی اقتصاد آن شهر کمک می‌کند.

- (۱) جهانگردان (مسافران) / سخاوتمند
(۲) زائران / درستکار
(۳) عوامل، مأمورین / اجتماعی
(۴) زائران / اجتماعی

۸۷. گزینه ۲ درست است.

همه می‌دانند که آن یک اقدام خیلی خوبی است که مردم باید سعی کنند احترام بگذارند به آن‌هایی که با شما همیشه صادق و درستکار بوده‌اند.

- (۱) متعجب کردن
(۲) احترام گذاشتن
(۳) جشن گرفتن
(۴) تلاش کردن
(Cloze Test)

۸۸. گزینه ۴ درست است.

- (۱) امن، سالم، مطمئن
(۲) مورد دلخواه، مورد علاقه
(۳) سالم
(۴) خطرناک

۸۹. گزینه ۳ درست است.

- (۱) اصلی، عمده
(۲) تمیز
(۳) غذای آماده و بی‌ارزش، آشغال
(۴) ضروری، لازم

۹۰. گزینه ۱ درست است.

- (۱) از قبیل، مثل، بی‌نظیر
(۲) در عوض، به‌جای
(۳) به‌علاوه
(۴) به‌وسیله

۹۱. گزینه ۲ درست است.

- (۱) ماهر
(۲) هیجانی، عاطفی
(۳) خلاق
(۴) ضروری، لازم

۹۲. گزینه ۱ درست است.

- (۱) اجتناب کردن
(۲) حمل کردن
(۳) توسعه دادن
(۴) افزایش یافتن

۹۳. گزینه ۴ درست است.

متن اساساً به ما درباره اهمیت آب می‌گوید.

۹۴. گزینه ۲ درست است.

مردم باید زیاد به آب توجه کنند، زیرا تمام موجودات زنده و گیاهان همیشه به آن نیازمند هستند.

۹۵. گزینه ۳ درست است.

کلمه **they** در متن به موجودات زنده و گیاهان اشاره می‌کند.

۹۶. گزینه ۲ درست است.

به کدام یک از جملات زیر در متن اشاره نشده است؟

تولید برق به وسیله آب

۹۷. گزینه ۴ درست است.

خورشید ما نسبت به سایر ستارگان بزرگتر به نظر می‌رسد، زیرا آن به زمین نزدیکتر است.

۹۸. گزینه ۱ درست است.

معنی کلمه **constellation** که در متن زیر آن خط کشیده شده است، چیست؟ گروهی از ستارگان که یک الگوی خاصی را تشکیل می‌دهند. (صورت فلکی)

۹۹. گزینه ۳ درست است.

اگر ستاره‌ای نور آبی و سفید منتشر کند، آن در میان داغترین ستارگان است.

۱۰۰. گزینه ۱ درست است.

کدام یک از جملات زیر براساس متن درست نیست؟

ستارگان همیشه در فضا وجود دارند.

ریاضی و آمار (۱)

۱۰۱. گزینه ۲ درست است.

$$(x+1)^4 - 3x^2 - 6x - 3 - 4 = 0$$

$$(x+1)^4 - 3(x^2 + 2x + 1) - 4 = 0$$

$$(x+1)^4 - 3(x+1)^2 - 4 = 0 \Rightarrow (x+1)^2 = A$$

$$A^2 - 3A - 4 = 0 \Rightarrow (A-4)(A+1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} A = 4 \\ A = -1 \end{cases}$$

$$(x+1)^2 = 4 \Rightarrow x+1 = \pm 2 \Rightarrow \begin{cases} x = 1 \\ x = -3 \end{cases} \Rightarrow 1 + (-3) = -2$$

$$(x+1)^2 = -1 \quad \text{غ ق ق}$$

۱۰۲. گزینه ۳ درست است.

$$9 + 1 = 10$$

$$\frac{10}{8} = \frac{9}{x} \Rightarrow x = \frac{8 \times 9}{9} = 7/2 \quad \text{گرم طلا} \Rightarrow 8 - 7/2 = 9/2 \quad \text{گرم مس}$$

$$7/2 = 3(9/2 + x) \Rightarrow 7/2 = 27/4 + 3x \Rightarrow 3x = 4/8$$

$$x = 1/6 \quad \text{گرم مس اضافه شود}$$

۱۰۳. گزینه ۱ درست است.

$$\text{مساحت مثلث} = \frac{2x(x+1)}{2} = x^2 + x$$

$$\text{مساحت دوزنقه} = \frac{(3x + 3x + 6)(x + 2)}{2} = (3x + 3)(x + 2) = 3x^2 + 9x + 6$$

$$3x^2 + 9x + 6 = 6(x^2 + x) = 6x^2 + 6x$$

$$3x^2 - 3x - 6 = 0 \Rightarrow x^2 - x - 2 = 0 \Rightarrow (x-2)(x+1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 2 & \text{ق ق} \\ x = -1 & \text{غ ق ق} \end{cases}$$

$$5 = \text{وتر مثلث} \Rightarrow 3^2 + 4^2 = 25$$

$$12 = \text{محیط مثلث} = 3 + 4 + 5$$

$$x + 3 = 2 + 3 = 5$$

$$28 = \text{محیط دوزنقه} = 6 + 12 + 2(5)$$

$$\frac{\text{محیط دوزنقه}}{\text{محیط مثلث}} = \frac{28}{12} = \frac{7}{3}$$

۱۰۴. گزینه ۴ درست است.

$$\frac{x+1}{2x-1} + \frac{x-2}{x+2} = \frac{2x+12}{3x+6} - \frac{1}{2x-1} \quad x \neq -2, x \neq \frac{1}{2}$$

$$\frac{x^2 + 3x + 2 + 2x^2 - 5x + 2}{(2x-1)(x+2)} = \frac{4x^2 + 22x - 12 - 3x - 6}{3(x+2)(2x-1)}$$

$$\frac{3x^2 - 2x + 4}{1} = \frac{4x^2 + 19x - 18}{3}$$

$$9x^2 - 6x + 12 = 4x^2 + 19x - 18 \Rightarrow 5x^2 - 25x + 30 = 0$$

$$x^2 - 5x + 6 = 0 \Rightarrow (x-2)(x-3) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x=2 \\ x=3 \end{cases} \Rightarrow 3-2=1$$

۱۰۵. گزینه ۳ درست است.

$$25 = \text{نماتوب مناسب برای گروه سنی } 45-54 \text{ سال}$$

$$\text{توان دوم قد بر حسب متر} \times \text{نماتوب} = \text{وزن مطلوب بر حسب کیلوگرم}$$

$$81 = 25 \times (1/8)^2 = 25 \times 3/24$$

$$90 - 81 = 9 \text{ کیلوگرم وزن کم کند}$$

۱۰۶. گزینه ۲ درست است.

$$f = \{(a, -1), (2a, a-b), (-2, 1), (a, a^2 - 2a), (2, b+5)\}$$

$$a^2 - 2a = -1 \Rightarrow a^2 - 2a + 1 = 0 \Rightarrow (a-1)^2 = 0 \Rightarrow a = 1$$

$$f = \{(1, -1), (2, 1-b), (-2, 1), (1, -1), (2, b^2 - 1)\}$$

$$1-b = b+5 \Rightarrow 2b = -4 \Rightarrow b = -2$$

$$f = \{(1, -1), (2, 3), (-2, 1)\}$$

$$R_f = -1 + 3 + 1 = 3$$

۱۰۷. گزینه ۴ درست است.

$$\begin{cases} x \neq 0 \\ 1-x > 0 \Rightarrow x < 1 \Rightarrow D_f = (-1 < x < 0) \cup (0 < x < 1) = (-1, 1) - \{0\} \\ x+1 > 0 \Rightarrow x > -1 \end{cases}$$

$$D_f = \{x \in \mathbb{R} : -1 < x < 1, x \neq 0\}$$

۱۰۸. گزینه ۱ درست است.

$$S(-2, 3) \quad \text{مختصات نقطه رأس سهمی}$$

$$y = ax^2 + bx + c \quad \text{معادله سهمی}$$

$$3 = a(-2)^2 + b(-2) + c \Rightarrow 4a - 2b + c = 3$$

سهمی در نقطه به طول ۱ محور xها را قطع می‌کند:

$$(0 = a(1)^2 + b(1) + c) \Rightarrow a + b + c = 0$$

$$x_0 = \frac{-b}{2a} \quad \text{طول نقطه رأس سهمی}$$

$$\frac{-b}{2a} = -2 \Rightarrow b = 4a$$

$$\begin{cases} 4a - 2b + c = 3 \\ a + b + c = 0 \end{cases} \Rightarrow 3a - 2b = 3 \Rightarrow a - b = 1 \Rightarrow a = b + 1$$

$$\begin{cases} a = b + 1 \\ b = 4a \end{cases} \Rightarrow b = 4(b + 1) = 4b + 4 \Rightarrow 3b = -4 \Rightarrow b = -\frac{4}{3} \Rightarrow a = -\frac{1}{3} \Rightarrow c = \frac{4}{3} + \frac{1}{3} = \frac{5}{3}$$

$$y = -\frac{1}{3}x^2 - \frac{4}{3}x + \frac{5}{3}$$

$$x = 0 \Rightarrow y = 0 + 0 + \frac{5}{3} = \frac{5}{3} \Rightarrow \text{محور عرض ها را قطع کند}$$

۱۰۹. گزینه ۲ درست است.

$$R(x) = -\frac{1}{4}x^2 + 72x$$

$$C(x) = 12x + 200$$

$$P(x) = R(x) - C(x) = -\frac{1}{4}x^2 + 72x - 12x - 200$$

$$P(x) = -\frac{1}{4}x^2 + 60x - 200 \quad \text{تابع سود}$$

تابع درجه دوم و ضریب x^2 منفی است. بنابراین ماکزیمم مقدار تابع سود در نقطه رأس سهمی اتفاق می افتد.

$$x_0 = \frac{-60}{2(-\frac{1}{4})} = \frac{-60}{-\frac{1}{2}} = 120 \quad \text{طول نقطه رأس}$$

$$y_0 = -\frac{1}{4}(120)^2 + 60 \times 120 - 200 = -\frac{14400}{4} + 7200 - 200 = -3600 + 7200 - 200 = 3400$$

۱۱۰. گزینه ۳ درست است.

پارامتر جامعه: یک مشخصه عددی است که توصیف کننده جنبه ای خاص از جامعه است و در صورتی که داده های کل جامعه در اختیار باشند، قابل محاسبه است.

۱۱۱. گزینه ۱ درست است.

$$\frac{x_1 + x_2 + \dots + x_n}{n} = 15$$

$$100 \div 20 = 5 \quad \text{نمرات ۵ برابر می شود}$$

$$\frac{5x_1 + 5x_2 + \dots + 5x_n}{n} = \frac{5(x_1 + x_2 + \dots + x_n)}{n} = 5 \times 15 = 75 \quad \text{میانگین نمرات ۵ برابر می شود.}$$

$$\sigma_1^2 = \frac{(x_1 - \bar{x})^2 + (x_2 - \bar{x})^2 + \dots + (x_n - \bar{x})^2}{n}$$

$$\sigma_2^2 = \frac{[\Delta(x_1 - \bar{x})]^2 + [\Delta(x_2 - \bar{x})]^2 + \dots + [\Delta(x_n - \bar{x})]^2}{n}$$

$$= \frac{25[(x_1 - \bar{x})^2 + (x_2 - \bar{x})^2 + \dots + (x_n - \bar{x})^2]}{n} = 25\sigma^2$$

واریانس داده ۲۵ برابر می‌شود.

۱۱۲. گزینه ۲ درست است.

$$\bar{x} = \frac{50}{10} = 5, \quad \sigma = 2$$

$$\sigma = \sqrt{\frac{(x_1 - \bar{x})^2 + (x_2 - \bar{x})^2 + \dots + (x_n - \bar{x})^2}{n}} = 2$$

$$4 = \frac{(x_1 - \bar{x})^2 + (x_2 - \bar{x})^2 + \dots + (x_n - \bar{x})^2}{10}$$

$$(x_1 - \bar{x})^2 + (x_2 - \bar{x})^2 + \dots + (x_n - \bar{x})^2 = 40$$

۱۱۳. گزینه ۴ درست است.

متغیر سوم در نمودارهای حبابی نباید دارای مقادیر منفی یا صفر باشد.

۱۱۴. گزینه ۳ درست است.

۲, ۳, ۵, ۷, ۸, ۱۰, ۱۲, ۱۲, ۱۵, ۱۷, ۱۸, ۲۰

$$\text{میانۀ داده‌ها} = \frac{10 + 12}{2} = 11$$

$$\text{چارک اول} = \frac{5 + 7}{2} = 6$$

$$\text{چارک سوم} = \frac{15 + 17}{2} = 16$$

$$10 = 16 - 6 = \text{دامنه میان چارکی}$$

$$1 = 11 - 10 = \text{دامنه میان چارکی - میانۀ داده‌ها}$$

۱۱۵. گزینه ۱ درست است.

$$360^\circ \div 8 = 45^\circ$$

اقتصاد

۱۱۶. گزینه ۱ درست است.

انسان موجودی کمال‌جو است

۱۱۷. گزینه ۲ درست است.

حیازت

۱۱۸. گزینه ۴ درست است.

منظور ارتباط بین خریداران و فروشندگان آن کالا است.

۱۱۹. گزینه ۳ درست است.

درآمد سرانه

۱۲۰. گزینه ۱ درست است.

به دلیل این‌که ارزش پولی همه آنها در محاسبه کالاها و خدمات نهایی خودبه‌خود اندازه‌گیری شده است.

۱۲۱. گزینه ۴ درست است.

فقدان وسیله مبادله

۱۲۲. گزینه ۲ درست است.

بانک سرمایه‌گذاری

۱۲۳. گزینه ۳ درست است.

بوس

۱۲۴. گزینه ۱ درست است.

سطح توسعه یافتگی

۱۲۵. گزینه ۲ درست است.

نامناسب تر

۱۲۶. گزینه ۳ درست است.

اصطکاکی

۱۲۷. گزینه ۱ درست است.

۱

۱۲۸. گزینه ۳ درست است.

مجلس شورای اسلامی

۱۲۹. گزینه ۴ درست است.

موجبات افزایش تنوع و کیفیت کالاهای تولیدی و کاهش هزینه‌ها را فراهم می‌آورد.

۱۳۰. گزینه ۴ درست است.

اصول ۵۱ تا ۵۵ قانون اساسی

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۳۱. گزینه ۳ درست است.

زبان دوره ساسانیان پهلوی بود و در ناحیه پارس رواج داشت. زبان پهلوی شعبه‌ای از زبان میانه است.

۱۳۲. گزینه ۱ درست است.

در قرن چهارم و اوایل قرن پنجم هنوز بیشتر دانشمندان به ضرورت آثار خود را به عربی می‌نوشتند تا در سرتاسر دنیای اسلام بتوانند خوانندگان بیشتری پیدا کنند.

۱۳۳. گزینه ۴ درست است.

حمله مغول در قرن ششم رخ داد. بنابراین مورد الف نادرست است.

مورد «د» نیز از ویژگی‌های شاعران پایان این دوره است که به سرودن غزل‌های لطیف پرداختند و این امر موجب گسترش زبان فارسی نشده است.

۱۳۴. گزینه ۱ درست است.

ویژگی‌های ادبی شعر در سده‌های پنجم و ششم عبارتند از:

- رواج و اوج قالب‌های شعری خصوصاً غزل و مثنوی - رواج داستان‌سرایی و منظومه‌های داستانی

- توجه بیشتر به آرایه‌های ادبی

۱۳۵. گزینه ۳ درست است.

سبک‌های شعر فارسی به ترتیب ۱- خراسانی ۲- عراقی ۳- هندی ۴- بازگشت ۵- مشروطه ۶- معاصر است.

۱۳۶. گزینه ۴ درست است.

در نثر مسجع یا موزون سجع وجود دارد. سجع مانند قافیه در پایان جمله‌ها می‌آید، مانند ده - به - مه.

سایر جملات مربوط به نثر فنی است.

۱۳۷. گزینه ۲ درست است.

کلیله و دمنه: نصراله منشی - چهار مقاله: نظامی عروضی سمرقندی

مرزبان نامه: سعدالدین وراوینی - الهی نامه: عطار نیشابوری
سایر موارد نادرست است.

۱۳۸. گزینه ۱ درست است.

اگر تمام هجاهای بیت متن را با تمام هجاهای بیت گزینه ۱ زیر هم قرار دهیم، کاملاً مشابه و منطبق هستند. بنابراین آهنگ و وزن آن نیز یکسان است. اما سایر ابیات هم آهنگ نیستند.

۱۳۹. گزینه ۳ درست است.

در بیت دوم (مینو و نیکو) و (نهند و دهند) دو بار قافیه آمده است در بیت چهارم (هیزم و مردم) و (شکن و بکن) نیز همین طور است.

در سایر ابیات یک قافیه وجود دارد.

۱۴۰. گزینه ۲ درست است.

این مصرع از تکرار ۴ بار (U---) تشکیل شده است.

۱- در این مصرع (U---) ۲ بار و یک بار هم به طور ناقص آمده است.

۳- در این مصرع (U---) ۳ بار تکرار شده و یک بار هم ناقص آمده است.

۴- در این مصرع (U---) ۴ بار تکرار شده است.

۱۴۱. گزینه ۴ درست است.

۴- لایق بندگی نیام بی هنری و قیمتی = ۶ مصوت بلند

در گزینه ۱ هفت مصوت بلند، در گزینه ۲ دو مصوت بلند و در گزینه ۳ یک مصوت بلند آمده است.

۱۴۲. گزینه ۱ درست است.

۱- ما ة مِ چش می مُ تْ نو ری ص نم ۱۱ هجا

۲- آم دی وه ک چ مش تا ق پ ری شان بو دم ۱۴ هجا

۳- ز دی دَ ن تَ تَ وا نم ک دی دِ بر بن دم ۱۴ هجا

۴- چُ بل بُ لا مَ دَ مت تا چُ گل ث نا گویم ۱۴ هجا

۱۴۳. گزینه ۲ درست است.

۱- (U---UU---UU---U-) ۲- (U---UU---UU---UU---U-)

۳- (U---UU---UU---U-)- ۴- (-U---U---U-)

۱۴۴. گزینه ۴ درست است.

هر دو واژه با حذف همزه نوشته شده

۱- در خط عروضی سرافراز با همزه آمده است. ۲- در خط عروضی شورانگیز همزه حذف نشده است.

۳- در خط عروضی کارآمد همزه حذف نشده است.

۱۴۵. گزینه ۲ درست است.

چرا - روا = قافیه و است = ردیف

۱- مادر و آذر = قافیه. بتافت در مصرع اول به معنی سرپیچی کردن و در مصرع دوم به معنی سوختن است. بنابراین ذوقافیتین است و بتافت ردیف نیست.

۳- روان در مصرع اول به معنی جاری و در مصرع دوم به معنی روح است و قافیه محسوب می شود.

۴- شام در مصراع اول به معنی غذای شب و در مصرع دوم نام کشوری - سوریه کنونی - است و قافیه به حساب می آید نه ردیف.

۱۴۶. گزینه ۳ درست است.

ابیات الف و د دارای ترصیع است. / بیت ب دارای موازنه است. / بیت ج نه ترصیع دارد و نه موازنه

۱۴۷. گزینه ۲ درست است.

صامت (س) ۸ بار تکرار شده است.

۱- در این بیت صامت (ش) تکرار شده است. ۳- صامت (خ) تکرار شده است.

۴- صامت (ب) و صامت (ن) هر کدام ۶ بار تکرار شده است.

۱۴۸. گزینه ۱ درست است.

دو واژه (سرو - است) تکرار شده است.

در ابیات دیگر واژه‌های هم‌آوا با تفاوت معنا آمده است، مانند شیر (خوراکی) و شیر (حیوان درنده) و است (وجود دارد) و است به معنای فعل اسنادی و گلیم به معنای حصیر و بوریا و گلیم واژه مرکب گل هستیم که هیچ کدام تکراری نیستند.

۱۴۹. گزینه ۴ درست است.

بیت ج دارای موازنه است، زیرا قرینه‌ها دارای سجع متوازن هستند و بیت ب دارای ترصیع است، زیرا قرینه‌ها سجع متوازن دارند.

۱۵۰. گزینه ۳ درست است.

واژه آرایبی یا تکرار: ای زبان - تویی / جناس: رنج، گنج / ترصیع: قرینه‌های هر بیت دارای سجع متوازن هستند.

۱۵۱. گزینه ۳ درست است.

واژه‌های مناجات و حاجات: سجع مطرف / واژه‌های اخراجات و مناجات: سجع متوازی / در سایر عبارات هر دو سجع با هم وجود ندارد.

۱۵۲. گزینه ۲ درست است.

در این عبارت (بخورند و نبرند) سجع متوازی است. / در سایر عبارات فقط سجع مطرف وجود دارد.

۱۵۳. گزینه ۲ درست است.

در این بیت جناس وجود ندارد، ولی در بیت گزینه ۱ واژه‌های روز و روی، در بیت گزینه ۳ واژه‌های عید و عیش و در بیت گزینه ۴ واژه‌های چنگ (به معنی وسیله موسیقی) و چنگ (به معنی دست) جناس دارند.

۱۵۴. گزینه ۴ درست است.

۱- تمام آرزوهایش باطل شد.

۳- قورباغه و پرنده‌ای کوچک‌تر از گنجشک هم روی آب حرکت می‌کنند.

۱۵۵. گزینه ۱ درست است.

دو بیت الف و ب حکایت از وفاداری عاشق در برابر معشوق دارد.

بیت ج اشاره به بی‌اختیاری انسان در برابر اراده الهی دارد و بیت د به مفهوم توکل اشاره دارد.

تاریخ (۱)

۱۵۶. گزینه ۱ درست است.

پژوهشگر در مرحله سوم پژوهش در تاریخ که مرحله شناسایی منابع است، پس از شناسایی و گردآوری آنها، میزان اعتبار، دقت و صحت منابع تحقیق را ارزیابی می‌کند (درس ۱، صفحه ۶).

۱۵۷. گزینه ۴ درست است.

از آنجا که در بین‌النهرین به دلیل کمبود بارندگی، امکان کشت دیم وجود نداشت، ساکنان این منطقه با حفر آبراه‌ها و ایجاد آبگیرهای متعدد، زمین‌های وسیعی را در اطراف رودهای دجله و فرات به زیر کشت بردند و محصولات فراوان و مازاد نیاز تولید کردند. افزایش جمعیت و تولید مازاد بر خوراک، موجب شد که روستاها گسترش پیدا کنند و سرانجام نخستین شهرها در این منطقه پدید آیند. (درس ۴، صفحه ۳۵).

۱۵۸. گزینه ۲ درست است.

گشایش جاده ابریشم و برقراری ارتباط تجاری با ایران و اروپا از دستاوردهای تمدنی چین در دوره هان به شمار می‌رود. سایر موارد مربوط به عصر شی‌هوانگ تی از سلسله چه‌این است. (درس ۵، صفحه ۴۷ - ۴۸).

۱۵۹. گزینه ۳ درست است.

از سال ۱۳۰۶ش، کاوش‌های باستان‌شناسی از انحصار فرانسویان خارج شد و باستان‌شناسان برجسته‌ای از کشورهای مختلف مانند ارنست هرتسفلد آلمانی و آرتور پوپ آمریکایی شروع به فعالیت کردند و دامنه کاوش‌های باستان‌شناسی وسیع‌تر شد. (درس ۷، صفحه ۶۴).

۱۶۰. گزینه ۲ درست است.

پارسی‌ها، هم‌زمان با قدرت گرفتن مادی‌ها، در قسمت‌های جنوبی فلات ایران یعنی سرزمین پارس (استان فارس کنونی) و نواحی مجاور آن مستقر بودند. حکومت ماد قوم بزرگ پارس را تحت فرمان خود درآورد. (درس ۹، صفحه ۸۲).

۱۶۱. گزینه ۳ درست است.

اشکانیان با استفاده از جنگاوران قبایل شرق ایران که در سوارکاری و تیراندازی با کمان مهارت فراوان داشتند، سپاه ورزیده‌ای را تشکیل دادند. آنان به تدریج به سمت غرب پیشروی کردند و پس از قریب صد سال جنگ و گریز، موفق شدند سلوکیان را به‌طور کامل از ایران بیرون کنند. (درس ۱۰، صفحه ۹۱).

۱۶۲. گزینه ۱ درست است.

در زمان داریوش یکم حکومت هخامنشی به نهایت گسترش خود رسید و این پادشاه هوشمند و لایق، برای سامان دادن به امور و اداره بهتر قلمرو پهناور تحت فرمان خود، نظام اداری منظم و کارآمدی را پدید آورد. از این‌رو، وی به عنوان بنیان‌گذار و طراح اصلی نظام سیاسی - اداری حکومت هخامنشیان شناخته می‌شود. (درس ۱۱، صفحه ۱۰۰).

۱۶۳. گزینه ۳ درست است.

خسرو انوشیروان، پسر و جانشین قباد، برای اصلاح امور اجتماعی و اقتصادی، اقداماتی انجام داد که در نتیجه، قدرت و نفوذ اشراف و نجبای درجه اول کاهش یافت و بر قدرت و نفوذ اشراف و نجبای درجه دوم افزوده شد. (درس ۱۲).

۱۶۴. گزینه ۴ درست است.

صنعت بافندگی، به خصوص بافت پارچه‌های ابریشمی در آن زمان (ساسانیان) ترقی بسیار کرد. حکومت ساسانی با در اختیار گرفتن واردات ابریشم خام از چین و کوچاندن بافندگان ماهر از قلمرو روم در شام (سوریه) به ایران، کارگاه‌های بافندگی متعددی را در شوش، جندی‌شاپور (گندی‌شاپور) و شوشتر ایجاد کرد. (درس ۱۳، صفحه ۱۲۵).

۱۶۵. گزینه ۳ درست است.

زرتشت با برخی از آداب نیایش رایج در جامعه خود، که میراث دوران گذشته بود، مانند قربانی کردن و کشتار بی‌رویه حیوانات به ویژه گاو مخالف بود و برگزارکنندگان آنها را نکوهش کرده است. (درس ۱۴، صفحه ۱۲۹).

جغرافیای ایران

۱۶۶. گزینه ۳ درست است.

در زیرشاخه‌های جغرافیا، سه دسته اصلی مشاهده می‌شود که هر کدام دارای گرایش‌های مختلفی هستند. به عنوان مثال در جغرافیای انسانی، علم جغرافیای جمعیت با جمعیت‌شناسی دارای ارتباط متقابلی است که از یافته‌های علمی یکدیگر به صورت دوسویه استفاده می‌کنند (تفسیر شکل صفحه ۳ از کتاب جغرافیای ایران). بنابراین جغرافیای جمعیت از یافته‌های جمعیت‌شناسی و جغرافیای رفتاری از یافته‌های جامعه‌شناسی، انسان‌شناسی و روان‌شناسی بیشتر استفاده می‌کنند.

۱۶۷. گزینه ۲ درست است.

عملکرد انسان در محیط طبیعی به دو صورت است: از یک سو عملکرد منفی انسان است که به صورت نگاه سودجویانه برای رسیدن به خواسته‌ها صورت می‌گیرد که در بلندمدت زمینه‌های تخریب محیط را فراهم می‌کند و توجهی به استعداد هریک از

نواحی داشته باشد. (مانند پرورش شتر در هر نواحی کشور بدون توجه به آب و هوا و گونه‌های گیاهی، توزیع شهرهای ایران در نواحی مرتفع و زمینه ساز شدن انواع مخاطرات، توسعه باغداری در همه نواحی بدون توجه به استعداد محیطی هر استان در تولید محصولات و...). از سوی دیگر عملکرد مثبت انسان است که ضمن رفع نیازها به درک توان‌ها و استعداد نواحی نیز توجه دارد (پرورش شتر با توجه به آب و هوا و گونه‌های گیاهی، توزیع اشتغال در صنعت و معدن با توجه به پراکندگی معادن و...).

۱۶۸. گزینه ۱ درست است.

موضوع «تداوم خشکسالی در سال‌های اخیر» علت وقوع ریزگردها را نشان می‌دهد (پاسخ به پرسش کلیدی «چرا») و موضوع «بی توجهی به تثبیت خاک»، از جمله اقدامات و برنامه‌های انسانی است که در وقوع ریزگردهای استان خوزستان تاثیر داشته است (پاسخ به پرسش کلیدی «چه کسی یا چه کسانی»).

۱۶۹. گزینه ۲ درست است.

همانطور که می‌دانید در گام اول مواردی از قبیل طرح سوال و دغدغه پژوهشگر، بیان مساله مورد نظر پژوهش، بررسی پیشینه و نتایج پژوهش دیگران انجام می‌شود و در گام دوم نیز موضوع فرضیه‌سازی و ویژگی‌های آن صورت می‌گیرد. به همین ترتیب در هرگام، اقدامات ویژه‌ای از سوی پژوهشگر انجام می‌شود. براین اساس موارد «الف» و «ب» در گام اول یا بیان مساله و موارد «ج» و «د» در گام دوم یا فرضیه سازی مطرح می‌شود.

۱۷۰. گزینه ۱ درست است.

موقعیت نسبی خلیج فارس نسبت به پدیده‌های طبیعی یا انسانی در نظر گرفته می‌شود و ممکن است در گذر زمان تغییر کند. به عنوان مثال ارزش ارتباطی، فرهنگی و ذخایر انرژی نفت و گاز در منطقه خلیج فارس، غیردائمی و موقتی است. اما دوری یا نزدیکی به مراکز فشار به عرض جغرافیایی و محل دقیق هر پدیده بستگی دارد و موقعیت مطلق یا ریاضی را به طور دائمی بیان می‌کند.

۱۷۱. گزینه ۴ درست است.

کانون‌های آبیگری که بیش از ۵۰۰ میلی متر بارش داشته باشند و حداقل در هشت ماه از سال، این بارش‌ها اتفاق بیفتد، به آنها کانون‌های دائمی می‌گویند. همچنین در کوهستان‌های نزدیک به مناطق گرم و خشک، که گاهی بارش‌های کوتاه و اتفاقی رخ می‌دهد، نوعی کانون آبگیر موقت شکل می‌گیرد که آنها را کانون‌های اتفاقی می‌نامند. در محدوده مشخص شده (ایران مرکزی)، کانون‌های آبگیر دائمی به ندرت شکل گرفته است و کانون‌های اتفاقی سهم بیشتری را به خود اختصاص داده‌اند.

۱۷۲. گزینه ۱ درست است.

جلگه‌ها سرزمین‌های همواری هستند که از یک طرف به کوه‌ها و از طرف دیگر به دریاها یا دریاچه‌ها منتهی می‌شوند. از مهمترین علل شکل‌گیری این نواحی، ساختمان زمین، مقاومت سنگ، عمق آب و تراکم آب‌رفت‌ها هستند. برخی عوامل طبیعی مانند حرکات دریا و رودهای طغیانی به همراه عوامل انسانی مرتباً وسعت این نواحی را تغییر می‌دهند.

۱۷۳. گزینه ۳ درست است.

شرایط آب و هوایی، در امور دفاعی، نظامی نیز از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. به عنوان مثال آب و هوای دارای رطوبت بالا از عواملی است که طرح‌های نظامی، تاکتیک‌ها و تجهیزات نظامی، البسه و پشتیبانی از نیروها را تحت تأثیر قرار می‌دهد. در کشور ما از اردیبهشت تا مهرماه، در استان‌های جنوب غرب و جنوب (هرمزگان، بوشهر و خوزستان)، دما و رطوبت بالا برای نیروهای نظامی مشکل ساز می‌شود. در صورتی که در همین دوره در مناطق شمالی و غربی، مثل آذربایجان و کردستان، شرایط برای فعالیت نیروهای نظامی مطلوب است.

۱۷۴. گزینه ۴ درست است.

مطابق با متن سوال، کشور ما به دلیل سیاست کاهش جمعیتی، در آینده دچار مشکلاتی از نظر داشتن نیروهای فعال شغلی و دفاعی خواهد شد. بنابراین در حال حاضر هرم سنی کشور در بخش قاعده از پهنای کمی برخوردار است و این بخش کم جمعیت، در آینده به سنین جمعیت فعال خواهد رسید. که مشکلاتی از نظر دفاعی، امنیتی، فعالیت‌های اقتصادی و ... به همراه خواهد داشت.

۱۷۵. گزینه ۴ درست است.

با توجه به مشکلات شهرهای بزرگ در سال‌های اخیر از جمله آلودگی هوا، گرانی مسکن و آسیب‌های اجتماعی (دلایل شهرگزیزی)، حرکت جمعیت از شهرهای بزرگ به مکان‌های کوچک‌تر یا روستاها (پیامدهای شهرگزیزی یا مهاجرت معکوس) آغاز شده است.

جامعه‌شناسی (۱)

۱۷۶. گزینه ۴ درست است.

هر جهان اجتماعی براساس هویت خود، با طبیعت و بدن آدمی تعامل می‌کند. نگاه دنیوی جهان متجدد و ارزش‌های آن به گونه‌ای است که هر دخل و تصرفی را در طبیعت مجاز می‌داند. انسان در این جهان هر نوع تصرفی را برای بهره‌برداری بیشتر از طبیعت انجام می‌دهد. در جهان معنوی اسلام، طبیعت به‌عنوان موجودی زنده، آیت و نشانه خداوند محسوب می‌شود. (درس ۸ - فصل ۲ - ص ۶۹)

۱۷۷. گزینه ۱ درست است.

اقتناع روشی است که به واسطه آن، فرهنگ در افراد درونی می‌شود. هرچه قدرت اقتناع یک فرهنگ بیشتر باشد، افراد کنش‌ها و اعمال متناسب با آن فرهنگ را بهتر انجام می‌دهند. فرهنگ‌هایی که ظرفیت منطقی و عقلانی بیشتری دارند و با فطرت آدمیان سازگارترند، از قدرت اقتناعی بیشتری برخوردارند. در جهان اسلام، امر به معروف و نهی از منکر در فرایندهای جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی نقش مهمی دارد و دارای آثار فردی و اجتماعی و نتایج معنوی و دنیوی بسیاری است. امر به معروف و نهی از منکر روش‌های مختلفی دارد. برخی روش‌های آن تبلیغی و برخی تشویقی یا تنبیهی است. امر به معروف و نهی از منکر سطوح متفاوتی نیز دارد. (درس ۹ - فصل ۲ - ص ۷۹ و ۸۰)

۱۷۸. گزینه ۲ درست است.

«نهاد اجتماعی» مجموعه‌ای از عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و نمادهایی است که برای رفع نیازهای معینی از افراد و جهان اجتماعی اختصاص پیدا می‌کند. هر نهاد اجتماعی شیوه قابل قبول تأمین بعضی از نیازهای افراد را معین می‌سازد و متقابلاً شیوه‌های غیر قابل قبول را طرد می‌کند. هیچ جامعه‌ای بی نیاز از هنجارها و نمادها نیست؛ ولی هنجارها و نمادها برحسب شرایط، در زمینه‌های مختلف قابل تغییر هستند و تغییر برخی از آن‌ها تا زمانی که به تغییر در لایه‌های عمیق منجر نشود، موجب تحول و تغییر بنیادین جهان اجتماعی نمی‌شود. تمامی پدیده‌های اجتماعی، هویتی معنایی و ذهنی دارند؛ از این‌رو هیچ‌یک از اجزای جهان اجتماعی فاقد معنا نیستند؛ اما همه پدیده‌های اجتماعی، بُعد محسوس و عینی ندارند. به بخش‌هایی که تأثیر تعیین‌کننده بر جهان اجتماعی دارند، به آسانی تغییر نمی‌کنند و اگر حذف شوند، جهان اجتماعی فرو می‌ریزد. «لایه‌های عمیق و بنیادین جهان اجتماعی» می‌گویند. (درس ۴ - فصل ۱ - ص ۲۷ - ۲۹ - ۳۰ - ۳۱)

۱۷۹. گزینه ۳ درست است.

- پرسش «چرا چنین کاری کردی؟» اشاره به هدف‌دار بودن به‌عنوان یکی از ویژگی‌های کنش است. (درس ۱ - ص ۵)
- اگر کنش اجتماعی نباشد، هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد. درس ۲ - ص ۱۳
- نظم یکی از ویژگی‌های مهم جهان اجتماعی است. درس ۳ - ص ۱۸
- موجود زنده از بدو تولد معلومات و مهارت‌هایی غیر اکتسابی دارد که قابلیت دستکاری و تغییر چندانی ندارند. (درس ۵ - ص ۳۶)

۱۸۰. گزینه ۲ درست است.

- تزلزل فرهنگی هنگامی رخ می‌دهد که عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌هایی که هویت فرهنگی جهان اجتماعی را می‌سازند، مورد تردید قرار گیرند و ثبات و استقرار خود را در زندگی مردم از دست بدهند. (ص ۹۱)
- بحران هویت فرهنگی در جایی به‌وجود می‌آید که جهان اجتماعی، توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد. (ص ۹۲)
- تحول جامعه جاهلی به جامعه نبوی، تحول فرهنگی مثبت و تحول جامعه نبوی به جامعه اموی، تحول فرهنگی منفی است. (ص ۹۲) (درس ۱۱ - ص ۹۱ - ۹۲)

۱۸۱. گزینه ۱ درست است.

- کنش، آگاهانه است. یعنی کنش وابسته به آگاهی آدمی است، به گونه‌ای که بدون آگاهی انجام نمی‌شود. سخن گفتن یک کنش است. اگر ما آگاهی خود را نسبت به کلمات و معانی آن‌ها از دست بدهیم، از گفتار باز می‌مانیم. از این‌رو، فردی که به زبانی آگاهی ندارد، نمی‌تواند با آن زبان سخن بگوید.

- پیامدهای غیر ارادی کنش انسان، قطعی است؛ یعنی حتماً انجام می‌شود، ولی پیامدهایی که به اراده انسان‌ها وابسته است، احتمالی است؛ یعنی ممکن است انجام بشود یا نشود.

- جهان اساطیری، فرهنگ اساطیری دارد که به خداوندگاران و قدرت‌های فوق طبیعی قائل است و محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی است.

- ساختن جهان اجتماعی جدید، نیازمند پیدایش و گسترش آگاهی و اراده‌ای نوین است و ممکن است جهان موجود از بسط آن جلوگیری کند. (درس ۱ و ۶ - ص ۳ - ۷ - ۴۳ - ۴۷)

۱۸۲. گزینه ۳ درست است.

- وکیل شدن فرزندی از میان فرزندان یک خانواده با سطح علمی نسبتاً پایین: تحرک اجتماعی صعودی

- راننده کامیون شدن پسری که پدرش وکیل پایه یک دادگستری است: تحرک اجتماعی میان نسلی

- نماز خوان شدن مسلمانی که سابق بر این نماز نمی‌خواند: تحرک اجتماعی صعودی

- باقیات و صالحات شدن فرزند ناخلف خانواده‌ای: تحرک اجتماعی صعودی (درس ۱۰ - فصل ۲ - ص ۸۳)

۱۸۳. گزینه ۴ درست است.

- غرب بعد از رنسانس در چهار صد سال اخیر: جهان متجدد (درس ۶ - فصل ۱ - ص ۴۶)

- آرمان‌های جهان اجتماعی در آن متبلور می‌شود: ارزش‌ها (درس ۷ - فصل ۱ - ص ۵۲)

- وجود نظریات متفاوت درباره هویت نشانه چیست؟: امکان خطا و اشتباه در شناخت هویت (درس ۸ - فصل ۲ - ص ۷۳)

- مجموع فعالیت‌هایی برای پذیرش و انطباق با فرهنگ: کنترل اجتماعی (درس ۹ - فصل ۲ - ص ۷۹)

۱۸۴. گزینه ۲ درست است.

جهان غرب بار دیگر دچار تحولات هویتی شد. این بار با عبور از عقاید و ارزش‌های مسیحیت قرون وسطی، به عقاید و ارزش‌های دنیوی و سکولار روی آورد و هویت جدیدی پیدا کرد. (درس ۱۲ - فصل ۲ - ص ۹۸)

۱۸۵. گزینه ۱ درست است.

قدرت سیاسی و نظامی غرب در نخستین رویارویی‌ها، بخش‌هایی از ذهنیت مسلمانان را به خودباختگی فرهنگی دچار ساخت و این امر سبب شد، تصویری که شرق شناسان و تاریخ نگاران غربی از هویت جهان اسلام القا می‌کردند، در بین جوامع اسلامی و از جمله در جامعه ایران رواج پیدا کند. (درس ۱۳ - فصل ۲ - ص ۱۰۵)

۱۸۶. گزینه ۲ درست است.

- کسب هویت‌های فرهنگی جدید، با تغییراتی در موقعیت اجتماعی افراد همراه است. (غ) (درس ۱۰ - ص ۸۲)

- بحران هویت می‌تواند به «تزلزل فرهنگی» منجر شود. (غ) (درس ۱۱ - ص ۹۲)

- جهان اسلام در مواجهه با فرهنگ یونان و روم، عناصر اساطیری و مشرکانه آن‌ها را نپذیرفت. (ص) (درس ۱۲ - ص ۹۷)

- یکی از مهم‌ترین بحث‌ها درباره انقلاب، دستاوردها و پیامدهای آن می‌باشد. (ص) (درس ۱۳ - ص ۱۰۷)

۱۸۷. گزینه ۱ درست است.

- جهان غرب، هویت خود را براساس اقتصاد شکل می‌دهد و سرمایه‌داری، عامل اصلی هویت‌یابی افراد و جوامع غربی است.

- برخی از کشورهای سلطه‌گر غرب، که از سویی اقتصاد را اساس همه چیز می‌پندارند و از سوی دیگر، تمامی شیوه‌های اقتصادی غیر سرمایه‌داری را نابود شده می‌بینند، پاشنه آشیل ایران اسلامی را اقتصاد می‌دانند؛ از این‌رو جنگ اقتصادی تمام عیاری را علیه کشور ما به راه انداخته‌اند.

- شیوه سرمایه‌داری یعنی جستجوی سود از طریق بازار، در این شیوه اقتصادی، هدف کنشگران و بنگاه‌های اقتصادی، به‌دست آوردن حداکثر سود است و وسیله آن‌ها استفاده از علوم تجربی برای ساماندهی حسابگرانه و دقیق مؤلفه‌های اقتصادی (کار، سرمایه، مواد، فناوری و ...) برای تضمین حداکثر سود است. (درس ۱۶ - فصل ۲ - ص ۱۳۳ - ۱۳۲)

۱۸۸. گزینه ۳ درست است.

- قدرت اجتماعی بدون پذیرش و توافق دیگران پدید نمی آید؛ یعنی دیگران باید بپذیرند که مطابق آنچه از آن‌ها خواسته می‌شود، عمل کنند.

- تبعیت با کراهت: تبعیتی است که ناشی از تهدید و ترس باشد.

- قدرتی که با مقبولیت همراه باشد و به صورت رسمی پذیرفته شده باشد، اقتدار نامیده می‌شود. (درس ۱۵ - فصل ۲ - ص ۱۱۷ - ۱۱۸)

۱۸۹. گزینه ۴ درست است.

آریستوکراسی: اقلیتی که بر مبنای حق و فضیلت حکومت می‌کنند.

الیگارشی: اقلیتی که بر مبنای میل و خواست خود تصمیم می‌گیرند

موناشرشی: حکومت فرد براساس فضیلت است. (درس ۱۵ - فصل ۲ - ص ۱۲۱)

۱۹۰. گزینه ۲ درست است.

- در دیدگاه مستشرقان، هویت فرهنگی جوامع اسلامی، توحیدی یا حتی اساطیری است. (غ) (فصل ۲ درس ۱۳ - ص ۱۰۵)

- مدار مقبولیت، خواست و اراده کسانی است که قدرت بر آن‌ها اعمال می‌شود. (ص) (فصل ۲ - درس ۱۵ - ص ۱۱۹)

- لیبرال دموکراسی، نوعی نظام سیاسی است به معنای اباحت و مباح دانستن همه امور برای انسان‌هاست. (غ) (درس ۱۵ - فصل ۲ - ص ۱۲۲)

- کنش‌های اقتصادی ما، بخشی از کنش‌های اجتماعی‌اند؛ زیرا در رابطه با دیگران صورت می‌گیرند. (ص) (درس ۱۶ - فصل ۲ - ص ۱۳۰)

منطق

۱۹۱. گزینه ۲ درست است.

محتوای این گزینه استدلالی است برای این‌که منطق باید قبل از فلسفه مطالعه شود. محتوای گزینه‌های دیگر تعریف هستند.

۱۹۲. گزینه ۲ درست است.

در گزینه ۱ و ۳ مغالطه اشتراک لفظ وجود دارد و در گزینه ۴ مغالطه توسل به معنای ظاهری.

در گزینه ۲ به دلیل این‌که لفظ «نشسته» حرکت‌گذاری نشده است، ممکن است به دو صورت خوانده شود و منجر به مغالطه نگارشی کلمات شده است.

۱۹۳. گزینه ۳ درست است.

چون الف عام‌تر از ب است پس «هر ب الف است» قضیه‌ای صادق است. مانند شکل و مثلث که شکل عام‌تر از مثلث است و قضیه «هر مثلثی شکل است» صادق است و همچنین قضیه «بعضی مثلث‌ها شکل هستند» نیز صادق است، پس «بعضی ب الف است» صادق می‌باشد. رابطه الف و ج، عموم و خصوص من وجه است، پس «هیچ الف ج نیست» کاذب است.

۱۹۴. گزینه ۴ درست است.

تعریف شکل از طریق ذکر مصادیق است. تعریف شاد، لغوی است و تعریف انتشارات، مفهومی است که در مقابل آنها درست نوشته نشده است.

۱۹۵. گزینه ۴ درست است.

محتوای این گزینه قیاس است: نقره فلز است. هر فلزی رسانای برق است؛ پس نقره رسانای برق است.

۱۹۶. گزینه ۱ درست است.

در این گزینه چون استان‌های ایران مجموعه معین است و محمول نیز وصف تک تک مصادیق موضوع نیست و محمول به کل افراد موضوع در حالی‌که جمع است نسبت داده شده است؛ پس این قضیه شخصیه است. شهرهای بزرگ ایران نیز مجموعه معین است ولی محمول وصف تک تک افراد موضوع است؛ پس این قضیه محصوره است.

۱۹۷. گزینه ۳ درست است.

معنای جمله «مشت نمونه خروار است» این است که اگر جزئی صادق باشد قضیه کلی آن هم صادق است در حالی‌که طبق قانون صدق و کذب دو قضیه متداخل اگر جزئی صادق باشد، صدق یا کذب قضیه کلی متداخل آن نامعلوم است.

۱۹۸. گزینه ۱ درست است.

در این قیاس تمامی شرایط اعتبار قیاس رعایت شده است. در گزینه ۲ و ۳ حدوسط در هر دو دارای علامت منفی است. در گزینه ۴ «انسان» که محمول نتیجه است، دارای علامت مثبت است، در مقدمات علامت منفی دارد.

۱۹۹. گزینه ۲ درست است.

صادق و کاذب دو مفهوم متناقض هستند پس با آنها می‌توان منفصله حقیقی ساخت و با انسان و غیر حیوان می‌توان یک قضیه منفصله مانعة‌الجمع ساخت؛ چون جمع انسان و غیر حیوان محال است ولی رفع آنها جایز است.

۲۰۰. گزینه ۳ درست است.

در بررسی شرایط اعتبار قیاس لزوماً نباید نتیجه آن قیاس صادق باشد، ممکن است نتیجه یک قیاس صادق باشد ولی آن نتیجه، معتبر نباشد، و شرایط اعتبار قیاس در آن رعایت نشده باشد.